

Klasa: 012-02/09-02/01

Urbroj: 5030109-10-4

Zagreb, 15. lipnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog promjene Ustava Republike Hrvatske – amandmani Vlade Republike Hrvatske

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 163. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske na Prijedlog promjene Ustava Republike Hrvatske koji je utvrdio Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav, podnosi sljedeće:

A M A N D M A N E

Amandman I.

Članak 1. Prijedloga promjene Ustava kojim se mijenja Glava I. IZVORIŠNE OSNOVE, dopunjuje se na način da se u Glavi I. IZVORIŠNE OSNOVE u stavku 1. u alineji 12. briše zadnja rečenica i dodaje alineja 13. koja glasi:

" – u novom Ustavu Republike Hrvatske (1990.) i pobjedi hrvatskih branitelja u pravednom, legitimnom i oslobodilačkom Domovinskom ratu (1991. – 1995.) kojima je hrvatski narod iskazao svoju odlučnost i spremnost za uspostavu i očuvanje Republike Hrvatske kao samostalne i nezavisne, suverene i demokratske države."

Obrazloženje

Amandmanom na Prijedlog promjene Ustava predlaže se dopuniti Glavu I. IZVORIŠNE OSNOVE na način da se u stavku 1., u alineji 12. briše zadnja rečenica i iza alineje 12. dodaje alineja 13. kojom se određuje da je novim Ustavom Republike Hrvatske (1990.) i pobjedom hrvatskih branitelja u pravednom, legitimnom i oslobodilačkom Domovinskom ratu (1991.-1995.) hrvatski narod iskazao svoju odlučnost i spremnost za uspostavu i očuvanje Republike Hrvatske kao samostalne i neovisne, suverene i demokratske države.

Republika Hrvatska vodila je pravedan i legitiman, obrambeni i osloboditeljski rat u kojem je branila svoj teritorij unutar međunarodno priznatih granica. Uspješna obrana u Domovinskom ratu stvorila je sve pretpostavke za skladan razvitak Republike Hrvatske kao zemlje koja prihvaća demokratske standarde suvremenog zapadnog svijeta i otvara brojne mogućnosti približavanja tom svijetu u političkom, sigurnosnom, gospodarskom i kulturnom smislu. Temeljna vrijednost Domovinskog rata jest uspostava i obrana državnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske, čime su stvorene sve pretpostavke za djelovanje pravne države i vladavine prava te zakonito funkcioniranje državnih tijela, a što je posebno naglašeno i u Deklaraciji o Domovinskom ratu (Narodne novine, broj 102/2000).

Amandman II.

U članku 10. Prijedloga promjene Ustava kojim se mijenja članak 57. stavak 2. Ustava, u članku 57. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"Posebnu skrb država posvećuje zaštiti hrvatskih branitelja, hrvatskih ratnih vojnih invalida, udovica, roditelja i djece poginulih hrvatskih branitelja.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4."

Obrazloženje

Amandmanom se predlaže dopuniti članak 10. Prijedloga promjene Ustava kojim se mijenja članak 57. stavak 2. Ustava na način da se iza stavka 2. dodaje novi stavak 3. kojim se određuje da posebnu skrb država posvećuje zaštiti hrvatskih branitelja, hrvatskih ratnih vojnih invalida, udovica, roditelja i djece poginulih hrvatskih branitelja.

Predloženim amandmanom se, u skladu s temeljnim načelima pravednosti i građanske solidarnosti, osigurava da država, u okviru materijalnih mogućnosti, posvećuje posebnu skrb zaštiti hrvatskih branitelja, hrvatskih ratnih vojnih invalida, udovica, roditelja i djece poginulih hrvatskih branitelja, a koji su najzaslužniji za stvaranje Republike Hrvatske kao samostalne i suverene države.

Naprijed prikazana jamstva sadržana su i u Deklaraciji o Domovinskom ratu.

Amandman III.

Iza članka 16. Prijedloga promjene Ustava dodaje se novi članak 16a. koji glasi:

"Članak 16a.

U članku 106. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Savjetodavni, stručni i drugi poslovi obavljaju se u Uredu Predsjednika Republike. Ustrojstvo i djelokrug Ureda uređuje Predsjednik Republike svojom odlukom. Ured Predsjednika Republike i stručne službe Vlade Republike Hrvatske surađuju u obavljanju poslova od zajedničkog interesa. Sredstva za rad Ureda Predsjednika Republike osiguravaju se u okviru Državnog proračuna Republike Hrvatske."

Obrazloženje

Ustavni sud Republike Hrvatske je u Izvješću o uočenoj pojavi propuštanja zakonskog uređenja ustrojstva i djelokruga Ureda Predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 60/2010) ukazao da druga rečenica članka 106. stavka 2. Ustava propisuje Hrvatskom saboru obvezu donošenja zakona kojim će se urediti ustrojstvo i djelokrug Ureda Predsjednika Republike Hrvatske, kao i da u dosadašnjoj zakonodavnoj praksi Republike Hrvatske taj zakon nikada nije donesen.

Budući da je u tijeku promjena Ustava Republike Hrvatske, a uvažavajući naprijed navedeno Izvješće Ustavnog suda Republike Hrvatske, u kojem se navodi da je u isključivoj nadležnosti Hrvatskog sabora ocjena o tome je li svrsishodnije izmijeniti članak 106. Ustava Republike Hrvatske ili po njemu postupiti, Vlada Republike Hrvatske ocjenjuje nužnim i svrsishodnim predložiti odgovarajuću izmjenu članka 106. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske.

Predloženom izmjenom članka 106. stavka 2., jasno se određuje da se u Uredu Predsjednika Republike obavljaju savjetodavni, stručni i drugi poslovi te da ustrojstvo i djelokrug Ureda uređuje Predsjednik Republike svojom odlukom. Pored toga, utvrđuje se da Ured Predsjednika Republike i stručne službe Vlade Republike Hrvatske surađuju u obavljanju poslova od zajedničkog interesa. U zadnjoj rečenici izmijenjenog stavka 2. članka 106. određuje se da se sredstva za rad Ureda Predsjednika Republike osiguravaju u okviru Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Amandman IV.

U članku 18. Prijedloga promjene Ustava kojim se mijenja članak 118. Ustava, briše se novi stavak 3. koji glasi:

"Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske izvješćuje jednom godišnje Hrvatski sabor o radu sudbene vlasti. O izvješću se ne glasuje."

Brišu se riječi: "Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4."

Obrazloženje

Polazeći od načela diobe vlasti te samostalnosti i neovisnosti sudbene vlasti, Vlada Republike Hrvatske ocjenjuje da nije primjereno da predsjednik Vrhovnog suda podnosi Hrvatskom saboru izvješće o radu sudbene vlasti, pa je predloženo brisanje ove dopune članka 118. iz Prijedloga promjene Ustava.

Amandman V.

Članak 30. mijenja se i glasi:

"Članak 30.

Promjena Ustava stupa na snagu danom proglašenja, osim članka 4. u dijelu koji se odnosi na izvršenje odluka o predaji donesenih sukladno pravnoj stečevini Europske unije, članka 25. i dodanih članaka 141b., 141c. i 141d. iz članka 28. ove Promjene Ustava, koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji."

Obrazloženje

Ovom odredbom određuje se stupanje na snagu Promjene Ustava danom proglašenja, osim članka 4. u dijelu koji se odnosi na izvršenje odluka o predaji donesenih sukladno pravnoj stečevini Europske unije, članka 25. i dodanih članaka 141b., 141c. i 141d. iz članka 28. ove Promjene Ustava, koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Amandmanom na članak 30. Prijedloga promjene Ustava predlaže se propisati dvojak režim stupanja na snagu odredaba članka 4. Prijedloga promjene Ustava kojim se mijenjaju odredbe članka 9. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske.

Amandman je potreban kako bi se razdvojio trenutak stupanja na snagu dijela odredbe koja otvara mogućnost izručenja vlastitih državljana temeljem sklopljenih međunarodnih ugovora od dijela odredbe koja se odnosi na Europski uhidbeni nalog.

U pogledu dijela odredbe članka 4. Prijedloga promjene Ustava koji otvara mogućnost izručenja vlastitih državljana temeljem sklopljenih međunarodnih ugovora, osnovno polazište je činjenica da u suvremenom svijetu organizirani kriminal i korupcija ne poznaju granice, a kriminalci zloupotrebljavaju postojeću situaciju i uspješno izbjegavaju kazneno procesuiranje. Radi se o akutnom problemu čije rješavanje ne trpi odlaganje, te je upravo stoga nužno stvoriti pravne pretpostavke za sklapanje međunarodnih ugovora o izručenju za kaznena djela organiziranog kriminala i korupcije. Konačno, uspješno suzbijanje organiziranog kriminala i korupcije je uvjet za zatvaranje pregovora s Europskom unijom u poglavlju 23 i 24. Iz svih naprijed navedenih razloga predlaže se propisati da ovaj dio odredbe članka 4. Prijedloga promjene Ustava stupa na snagu danom proglašenja Promjene Ustava.

Napominjemo da, međunarodni ugovori o izručenju koji će proisteći iz ove mogućnosti neće, međutim, ni u kom slučaju moći derogirati standarde uspostavljene Europskom konvencijom o izručenju iz 1957. godine, misleći pritom na zabranu izručenja za vojna, politička i fiskalna kaznena djela.

U odnosu na dio odredbe iz članka 4. Prijedloga promjene Ustava koji se odnosi na izvršenje odluka o predaji donesenih sukladno pravnoj stečevini Europske unije (Europski uhidbeni nalog), predlaže se propisati stupanje na snagu dijela te odredbe danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, budući da se Europski uhidbeni nalog ne može primjenjivati prije nego što Republika Hrvatska pristupi Europskoj uniji.

Promjena Ustava radi stvaranja pravnih pretpostavki za primjenu Europskog uhidbenog naloga jedno je od dva mjerila za zatvaranje pregovora s Europskom unijom u poglavlju 24. Drugo mjerilo je donošenje Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, a koji se ne može uputiti u proceduru sve dok Ustav nije promijenjen. Dakle, ovaj dio odredbe stvorit će pretpostavke za donošenje Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije u koji su ugrađene odredbe o predaji temeljem Europskog uhidbenog naloga.

I zaključno, amandmanom se predlaže riječi "danom stjecanja punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji" zamijeniti riječima "danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji" kao formalnopravno preciznijim izričajem.

Za svoje predstavnike koji će u vezi s podnesenim amandmanima biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Jadranku Kosor, dipl. iur., predsjednicu Vlade Republike Hrvatske, Ivana Šukera, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, mr. sc. Darka Milinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra zdravstva i socijalne skrbi, prof. dr. sc. Ivana Šimonovića, ministra pravosuđa, Davorina Mlakara, ministra uprave, te Dražena Bošnjakovića, državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.